

Colofon

De PLV Extern is een uitgave van de stuurgroep Project Locatie Valkenburg.

Project Locatie Valkenburg is een samenwerkingsverband, waarin de gemeente Katwijk en het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) samenwerken.

Projectbureau:

Project Locatie Valkenburg
Projectmanager: Frank Voigt
Postbus 589
2220 AN KATWIJK
Assistentie: Linda van den Berg
Telefoon 071-4019476
Mobiel 06-51333662
info@locatievalkenburg.nl

Kijk voor meer informatie op
www.locatievalkenburg.nl

Abonnement aanvragen:

Een abonnement op de PLV Extern is gratis. Wilt u het bulletin op uw e-mailadres ontvangen? Meld u dan als abonnee aan via info@locatievalkenburg.nl. U krijgt de nieuwsbrief in het vervolg automatisch toegezonden.

Afmelden voor de nieuwsbrief:

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail met de tekst 'afmelding nieuwsbrief' naar info@locatievalkenburg.nl

Bijpraten over archeologie

Het is alweer enige tijd geleden dat wij u voor het laatst hebben bijgepraat over de archeologie op de Locatie Valkenburg. In de tussentijd zijn de archeologen doorgegaan met hun werk.

Gemeentelijk archeoloog Boudewijn Voormolen doet verslag van de activiteiten in de afgelopen periode.

Afronding archeologisch sleuvenonderzoek in deelgebied 1

Het archeologisch sleuvenonderzoek binnen deelgebied 1 van de Locatie Valkenburg is een aantal maanden geleden afgerond. Nu is het tijd om al het gevonden materiaal te laten onderzoeken door specialisten en de opgravingsgegevens verder uit te werken. De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van deze uitwerking en ook van het voorbereidende werk voor het veldwerk binnen deelgebied 2. Deelgebied 2 moet voorafgaand aan het archeologisch onderzoek namelijk nog worden onderzocht op de aanwezigheid van explosieven, en dat is nu nog in volle gang.

De uitwerking van de opgravingsgegevens van deelgebied 1 wijst uit dat het beeld, dat al tijdens het veldwerk ontstond, juist is. Op de locatie was ten tijde van de Late Bronstijd – IJzertijd sprake van een

uitgestrekt kwelderlandschap met kreken. Op de oevers van die kreken woonde men en op de flanken van de oevers legde men hun akkers aan. Vanaf de Late IJzertijd is de Oude Rijn een dominante rol gaan spelen binnen het gebied. De rivier zette tijdens hoge waterstanden klei af over het al aanwezige kwelderlandschap.

Hierdoor ontstond met name vanaf het begin van de Romeinse Tijd een nieuw, vrij vlak landschap. In dit landschap vinden we de structuren terug die te maken hebben met de Noordgrens van het Romeinse Rijk, de zogeheten Limes. Vrijwel alle archeologie uit de Romeinse Tijd aangetroffen binnen deelgebied 1 betreft structuren die met deze Limes te maken hebben. Te noemen zijn: funderingen van militaire gebouwen (mogelijk wachttorens), spitsgrachten, greppelsystemen, een deel van een weg, en structuren bestaande uit zware palen. Duidelijk is nu geworden dat de omvang van de Limeszone bij Valkenburg in werkelijkheid minimaal het dubbele was van wat tot nu toe werd aangenomen. Ze strekt zich uit tot

zeker 300 meter in zuidwestelijke richting, tot ver op het terrein van het voormalig Marinevliegveld Valkenburg.

Een bijzondere datering

De meest zuidwestelijk gevonden militaire Romeinse Limes structuur betrof de fundering van een militair gebouw, mogelijk een wachttoren. De fundering bestond uit zware massief eikenhouten poeren. Het grote voordeel van eikenhout is dat het, indien de jaarringen nog goed aanwezig en herkenbaar zijn, voor archeologen makkelijk dateerbaar is. Van een van de militaire structuur afkomstige eikenhouten poeren is met behulp van de jaarringen een datering uitgevoerd. Uit deze datering blijkt dat het kapjaar van de voor de poer gebruikte eik rond 39 na het begin van de jaartelling was. Vermoedelijk is dit eikenhout afkomstig uit Duitsland en zal het vanuit het oosten naar het Nederlandse Limes gebied zijn getransporteerd voor de aanleg van de militaire structuren. De datering van 39 n.Chr. is bijzonder. Het was namelijk rond dat jaar dat waarschijnlijk het beroemde militaire Romeinse castellum, *Praetorium Agrippinae*, in het huidige Valkenburg werd gesticht. De vroegste bouwphase van het castellum stamt uit de tijd van de Romeinse keizer Caligula, 39-41 n. Chr. Deze datering maakt duidelijk dat de militaire structuren gevonden in deelgebied 1 van de Locatie Valkenburg tot de vroegste van de Romeinse Limes in dit gebied behoorde.

Fotobijlschrift: Een massief houten funderingspoer gevonden tijdens het archeologisch sleuvenonderzoek binnen deelgebied 1, een dergelijke poer leverde de bijzondere datering op (foto: Archol-RAAP).

Start archeologisch sleuvenonderzoek in deelgebied 2

De resultaten van het archeologisch sleuvenonderzoek in deelgebied 1 maken het onderzoek in deelgebied 2 alleen maar nóg spannender. Loopt de Romeinse Limes nog verder zuidwestelijk het plangebied in? Worden er nog meer kreekoevers met bewoning uit de IJzertijd, of misschien zelfs wel de Bronstijd, gevonden? En, wat gebeurde er allemaal in de gebieden buiten de kreekoevers? Het sleuvenonderzoek binnen deelgebied 2 is afgelopen week van start gegaan op die plekken waar het onderzoek naar explosieven niets heeft uitgewezen. We zullen dus snel meer te weten komen over de antwoorden op deze vragen en over de bewoningsgeschiedenis van plangebied Locatie Valkenburg.

Zodra er nieuwe belangwekkende vondsten zijn gedaan, hoort u weer van ons!